

Müellif: Ahmet Hamdi Akseki

Dergi: Sebilürreşad

Tarih: 26 Receb 1330

Bugün Müslümanlık alemini güzelce tetkik edecek olursak derhal kendimizi iki müthiş cereyan karşısında bulacağız. Hem de nasıl buluş? Gâfilane; sanki böyle bir cereyanın mevcudiyetinden bîhaberiz veyahut bu cereyanların Müslümanlık alemine hiç taalluku yokmuş! Halbuki bu iki cereyan nefsü'l-emirde pek mühim olduğu gibi millet-i İslamiyye içinde bir maraz-ı müzmindir. Çünkü bu cereyanlardan hiçbirisi Müslümanlığın maddi ve mânevi terakkisini tesrî etmiyor, belki her ikisi de âlem-i İslamın -ma'âzâhu- izmihlalini hazırlıyor!

Bunlardan birisi ██████████ ██████████ ██████████ fikr-i sakîmini düstur-ı hareket ittihâz ederek hiçbir hususta mâziden kat'-ı alâka etmek caiz olmadığını öne sürenlerdir. Bunlara karşı bir mütefekkir, bir sahib-i hamiyet, bir hakiki Müslüman çıkıp da ihtiyâcât-ı zamâniyyeyi anlatacak olursa derhal ayağa kalkıp “Ne demek? bizim bu kadar senedir âbâ ve ecdâdımızdan gördüğümüz şeyi terk ettirerek âbâ ve ecdâdımızın işlemedikleri şeyleri mi işletmeye çalışacaksınız?” diye kıyameti kopartırlar.

Diğeri ise bu fikrin külliyyen hilafınadır. Onlar maziden tamamen kat'-ı alâka olunmasını, an'anât-ı diniyye ve sâir husûsatın hiç ehemmiyeti olmadığı iddiâ-yı bâtılını öne sürüyorlar. Bu babda nokta-i nazarlarına biraz muhalif görünen her sahib-i hamiyete, hiçbir zaman millet-i İslamiyyenin terakkisinden başka emeli olmayan sahib-i vicdana karşı fırlatacakları en büyük mermi kendilerinin de manasını bilmedikleri “mutaassıp!” lafzıdır.

Şu iki fikr-i sakîmden herhangisinin neşvünemâ bulması memleketimiz için cidden mûcib-i felakettir. Bu iki sınıfa sathî bir nazar ile bakacak olursak nazarlarımızda lâyih olacak şey bunlardan birisinin müdâfi-i din diğerrinin de nâşir-i ilhâd olmasıdır; ma'a-hâzâ biraz dikkat edilecek olursa görülür ki bu iki sınıftan hiç birisinin hakâik-i edyân hakkında zerre kadar malumatları yoktur.

Zira birisi ██████████ ██████████ ██████████ diyerek “dini” pek basit bir surette anlıyor, âbâ ve ecdattan kalma olan her şeyin doğruluğuna itikat ediyor; binâenaleyh kendisini edyanı

tetkik ihtiyacından vâreste buluyor. Diğerine gelince: bunlar zaten bir hâlika, kulları irşâd etmek için Sâni‘ Teâlâ tarafından gönderilmiş bir peygambere, bir “dine” adem-i ihtiyaç iddiasında bulduklarından beşeriyetin bir “din” ile mütediyyin olup olmaması lüzumunu - velev ki basit bir surette olsun- tetkik etmek zahmetinde bile bulunmuyorlar. Bunların “din” hakkında bildikleri bir şey varsa o da “din mâni‘-i terakkidir!” kelam-ı nâmakulüdüdür.

Birinci sınıfın maksatları malum, gizli kapaklı bir şeyleri olmadığı için şimdilik bunlara dair bir şey söylemeyeceğiz. Çünkü, tedrici bir surette bunların zihinleri ulûm ve maârifle tenevvür ettikçe dimağlarında yerleşen yanlış fikirler kâbil-i izaledir.

Fakat ikinci sınıf böyle değildir; ulûm ve fûnûn ile zihinlerindeki yanlış itikatların silinmesi şöyle dursun, bilakis neşvünemâ bulmaya çalışıyor. “Tabîyyûn - dinsiz” namını alan bu gürûh-ı dâlle ve mudille günden güne tekessür etmekte ve her tarafa dal budak salmaktadır. Zira hiçbir memleket yok ki orada bunlardan birkaç kişi bulunmasın!

Şurası şâyân-ı teessûf ki Müslümanların bu cereyân-ı müthişe, bu dinsizlik mezheb-i bâtilına karşı nazar-ı istihfaf ile bakmaları lazım gelir iken en ziyade Müslümanlar arasında neşvünemâ buluyor; mahiyetini, gayesini bilmedikleri bu mezheb-i bâtilı tervîce çalışanlar en ziyade Müslümanlar oluyorlar.

Bunların iddiasınca beşeriyeti gaye-i saadete erdirecek olan “dinsizlik” imiş! İnsanlar her türlü kuyûdât-ı dîniyyeden tecerrüd etmedikçe terakki edemezlermiş. Binâenaleyh Müslümanlar eğer terakki etmek isterler ise itikâdât-ı dîniyyeyi terk etmek lazım imiş, çünkü el-yevm mevcut olan “din”lerin en yenisi din-i İslam olduğu halde o bile bin üç yüz senelik bir kıdeme mâlik olduğundan bu kadar kadîm zamanlarda tatbik edilmek üzere vaz‘ edilen bir kanun (?) şimdi kâbil-i tatbik değilmiş! Bunların iddiasınca “dinsizlik” pek yenidir. Onun için beşeriyeti saadete (!) erİştirecek olan bu mezheb-i cedîddir. Bunların bu iddialarının bâtil ve binâenaleyh takip ettikleri gayeden pek çoklarının bîhaber olduğunu meydana koymak için evvela ber-vech-i âtî birkaç sual îrâd etmek lazımdır, ki bunlara verilecek cevaplar ile hakikat tezahür etsin.

“Dinsizliğin” mahiyeti nedir? Ne zaman zuhûr etmiştir? Bu fırkanın insanlar arasında neşretmeye çalıştığı -kendi itikatlarınca- meslek-i cedîd ile maksutları yalnız erkân-ı medeniyeti takviye, medeniyetin terakkisine büyük bir hizmet ederek başka cihete tecâvüz

etmemek mi? Yoksa daha başka maksatları da var mı? Bunların tervîcine çalıştıkları mezhep, mutlak “din”in erkânına mugâyir mi? Yoksa hiçbir suretle mugâyir-i “din” değil mi? Âlem-i medeniyet ve heyet-i ictimâiyye-i beşeriyyede “din” ‘in bahşettiği âsâr ve fevâid ile bu mezheb-i cedîdin temin edeceği fâide beynindeki nispet nedir? Eğer bu tarikat -dinsizlik- evvelden beri mevcut bir mezheb idiyse, niçin şimdiye kadar vâsi’ bir miyasta tevessü etmedi? Niçin bu mezheb-i kadîmi neşretmeye sâî olan mürşidler (?) kendilerini göstermiyorlar da gizli duruyorlar? Eğer yeni bir mezhep ise bunu ihdâs ve kabul etmekten gaye ve fâide nedir?

Eğer şu suallere tafsîlen cevap verecek olursak “dinsizliğin” mahiyeti bütün üryanlığıyla meydana çıkacaktır. Fakat biz o tafsîlâtı makâlât-ı âtiyeye bırakalım da şimdi muhtasaran birkaç şey söyleyelim.

Dinsizliğin mahiyeti hakikati meçhul bir tabiata arz-ı perestîş etmektir. Bunların buldukları mesleğe gelince: Bu yeni bir mezhep değil, belki kable’l-mîlâd üçüncü ve dördüncü asırda Yunanistan’da zuhûr eden ve o zamanlar “dehriyyîn” nâmını alan mezheb-i kadimdir.

Bunların takip ettikleri maksat bilcümle edyân-ı mevcûdeyi mahvederek tekâlîf-i şer’iyyeyi iskât ve muharramâtı ibâha ve binâenaleyh umum insanlar arasında “ibzâ” ve “emvalde” iştirak ve ibâha esaslarını vaz’ ve binnetîce temhîd-i mebânî-yi fisk ve ilhâd ve neşr-i âsâr-ı fesattır.

Bunlar şu maksad-ı hâinâneye erişmek için pek çok çalıştılar ve hala da çalışıyorlar. Bunun için müteaddit namlarla meydana atıldılar, türlü kisvelere bürünerek ortada dönüp durdular. Fakat hangi milletin içinde bulundular ise onların ahlâkını ifsat ettiler. Halbuki kendileri muslih-i âlemiz iddiasında bulunuyorlar.

Hangi müdekkik bu tarîke sülûk edenlerin makâsıdı etrafında cevelân ederse, onun için inkişaf eder ki bunların serdettikleri mukaddimât; medeniyet-i hakîkiyyeyi ifsâd, heyet-i ictimaiyye-i beşeriyyenin esasını bozmak, zîr u zeber etmekten başka hiçbir şeye yaramaz.

Çünkü -âtiyen izah olunacağı üzere- heyet-i ictimaiyye-i beşeriyyenin nizam ve intizam üzere devamını temin eden mutlaka “din” olduğu şüphe kabul etmeyen hakikatlerdendir. Evet!

“Din”siz usul-i temeddün hiçbir vakit kavî ve muhkem olamaz. Halbuki bu mesleğe sülûk edenler için birinci vazife, edyân-ı mevcudeyi idam, dinî akidelerin hepsini atmak, mezar-ı ademe göndermektir.

Yirmi dört asırdan beri mevcut olduğu halde bu mesleğin şâyi olmaması ve sâliklerinin mebğûz olmalarının esbâbına gelince: insanların fitraten melûf oldukları nizâm-ı ictimâî -ki kudret-i fâtıranın âsâr-ı hikmet-i bâhiresindendir- onların meydana koydukları usul-i vâhiye üzerine dâimî surette galebe etmesinden ileri gelmiştir. İşte ancak bu esrâr-ı ilâhiye sayesinde ki nüfus-ı beşer bunların mahz hakikat olmak üzere öne sürdükleri şeyleri mahvetmeye kıyam ediyor. Bundan dolayı bunlarda dâimî bir sebât görülmemiş, bunlar için bir dâî bir mürşîd kalkıp da doğrudan doğruya bu mezhebi neşr etmeye memur olmamıştır, hiçbir vakit de olmayacaktır.

Hazırlayan: Beytullah Çelik

Editör: Furkan Yalçınkaya

Link:https://isamveri.org/pdfosm/D00125/1328_1-8/1328_1-8_19-201/1328_1-8_19-201_HAM DIAA.pdf